

Силабус курсу
Культурна дипломатія
 2023–2024 навч. рік

Назва курсу	Культурна дипломатія
Адреса викладання курсу	ЛНУ імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра новітньої історії України імені Михайла Грушевського
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки.
Викладач курсу	канд. іст. наук, доц. Павлишин Олег Йосифович, член Українського наукового товариства дослідників історії дипломатії та міжнародних відносин; член Українсько-польської комісії для дослідження взаємин у 1917–1921 рр.
Контактна інформація викладачів	pavlyshynoleh@yahoo.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення семінарських занять за попередньою домовленістю
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний, фактографічний і методичний матеріал для отримання цілісної картин історії, стратегії та практики культурної дипломатії України
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Культурна дипломатія» викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредитів
Мета, зміст, завдання та цілі курсу	<p>Метою вивчення курсу є допомога студентам в оволодінні знаннями у сфері публічної та культурної дипломатії, навчити студентів оперувати широким фактологічним матеріалом на шляху з'ясування ролі, місця та специфіки впливу фактору культури на процеси формування і поліпшення міждержавних дипломатичних відносин.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює питання, пов'язані з аналізом історичної традиції української культурної дипломатії від найдавніших часів до сьогодення; розгляд концепцій, моделей, форм і комунікативних технологій культурної дипломатії у теорії і практиці інтернаціонального міжкультурного діалогу.</p> <p>Навчальний курс передбачає освоєння теоретичних знань та практичних вмінь необхідних для створення культурних проєктів, спрямованих на формування позитивного іміджу України за кордоном; вміння аналізувати і систематизувати відповідну інформацію, яка може сприяти популяризації України за кордоном: культури, географічного різноманіття, етно-демографічної і регіональної специфіки, комунікаційного, економічного та наукового потенціалу.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розкрити теоретико-культурологічні інтерпретації базових дефініцій дисципліни; – розглянути основні завдання культурної дипломатії в сучасному глобалізованому світі; – з'ясувати основні вектори, моделі, форми, комунікативні технології культурної дипломатії у державному і суспільному секторі її реалізації;

	<p>– проаналізувати специфіку інституційного забезпечення політики культурної дипломатії в Україні і світі; – розглянути основні творчо-інтелектуальні кейси культурної дипломатії України</p> <p>Цілі курсу: Учасники курсу повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, аналізувати фактологічний матеріал, виявити вміння готувати та реалізовувати проекти з різноманітних напрямків культурної дипломатії України.</p>
Тривалість курсу	90 год
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять); 58 год. самостійної роботи студента
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу його учасник буде</p> <p><u>Знати:</u> У результаті опанування навчальної дисципліни студенти повинні набути такі програмні компетентності:</p> <p>інтегральна: здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p> <p>загальні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 2. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. <p>фахові:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності. 2. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини. 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних регіонів, художньої та візуальної культури та презентувати її за кордоном. 4. Здатність до розв’язання актуальних проблем культури з урахуванням <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Характеризувати політико-адміністративний устрій України на різних історичних етапах, форми та засади функціонування української державності та суспільства. ▪ Описувати явища культурного та духовного життя; порівнювати ідеї та цінності минулого з сучасними державотворчими ідеями та культурними цінностями українців. ▪ Аналізувати економічну, політичну та культурну активність національних груп на території України; характеризувати міжнаціональні відносини взаємодії між українським та іншими національними спільнотами. ▪ Шукати історичну, культурологічну, політологічну, інформацію та користуватися різними джерелами інформації (науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями, електронними ресурсами та ін.). ▪ Критично оцінювати історичну, політологічну та культурологічну інформацію та інтерпретувати її з

	<p>урахуванням множинності підходів; формувати власну точку зору та адекватно представляти її в усній та писемній формі та у формі комп'ютерної візуальної презентації.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Розробляти індивідуальні та колективні культурні проекти, спрямовані на формування позитивного іміджу України за кордоном з урахуванням регіональних, мовних, культурних, релігійних, соціальних та вікових особливостей респондентів. ▪ Розробляти подання та анкети на грантову та стипендію до урядових та неурядових інституцій для реалізації культурних проектів.
Ключові слова	культурна дипломатія, Україна, культура, дипломатичний протокол, українська діаспора
Формат курсу	Очний
Підсумковий контроль	Диференційований залік на підставі інтеграції результатів роботи студента на семінарських заняттях та публічного представлення індивідуального проекту-презентації культури України в одній з країн світу.
Пререквізити	Для вивчення курсу учасники потребують базових знань із курсів Географія та Історія України достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Лекції, семінари, презентації, дискусії
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, настінні карти України та світу, комп'ютерна техніка
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Практичні заняття – 50% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 балів;</p> <p>Залік – 50% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.</p> <p>Враховується відвідування занять, бали набрані під час семінарських занять.</p>

Тематичний план лекцій

1. Предмет і теоретико-методологічні засади історії української культурної дипломатії.

Зміст і завдання курсу «Українська культурна дипломатія». Поняття та сутність культурної дипломатії. Основні завдання культурної дипломатії в сучасному глобалізованому світі. Ідеї та практики культурної дипломатії народів світу. Специфіка та головні тенденції культурної дипломатії України упродовж віків.

2. Традиції української культурної дипломатії у давнину.

Хрещення Київської Русі, як результат культурної дипломатії. «Шлюбна дипломатія» Ярослава Мудрого. Ректор Падуанського університету Юрій Дрогобич. Обмін культурними здобутками з мандрівниками в Україні. Релігійний, культурний та соціальний аспекти

паломництва до святих місць. Церковний та дипломатичний контекст підготовки та укладення Берестейської унії. Культурна дипломатія козацької доби. Пилип Орлик.

3. Українська культурна дипломатія XIX – початку XX ст. Українські церковні та культурні осередки у Відні та Петербурзі. Культурні аспекти діяльності української політичної еміграції (М. Драгоманов). Українська Громада у Парижі. Товариство «Українська Громада у Варшаві». Репрезентанти української культури в Європі: (С. Крушельницька, М. Менцінський, О. Мишуга, М. Паращук та П. Терещук).

4. Українська культурна дипломатія доби Визвольних змагань. Іншомовні публікації українських вчених та політиків про Україну (1914-1921 рр.). Гастролю Капели О. Кошиця. Українська музика у виконанні Л. Колесси та Б. Бережницького. Комунікаційна та культурно-пропагандистська місія українська філателії (1919–1921 рр.). Товариство збирачів поштових марок України у Відні. Товариство Україна у Німеччині.

5. Освітня, наукова та архівно-музейна діяльність української еміграції в міжвоєнний період. Український Вільний Університет у Відні та Празі. Українська господарська академія в Подєбрадах. Український науковий інститут у Варшаві. Український науковий інститут у Берліні. Українські вчені у німецькому проєкті Ost-Europa. Українська еміграційна преса Польщі, Чехо-Словаччини, Німеччини та Франції. Українські архівні збірки у Австрії та Німеччині. Музей Визвольної боротьби України у Празі. Українська експозиція Воєнного музею у Брюсселі.

6. Культурно-просвітницька діяльність української трудової еміграції в США та Канаді та в країнах Латинській Америці. Вищі українські освітні курси в Канаді та США.

7. Міжнародна промоція української культури в 1919-1939 рр. Українські художники та скульптори в Франції, Німеччині та Чехо-Словаччині. Національний контекст кінематографії О. Довженка та Є. Деслава (Слабченка). Українські культурні товариства в Берліні та Празі. Заснування бібліотеки імені Симона Петлюри у Парижі.

8. Національно-культурна презентація Радянської України після Другої світової війни. Україна в ООН та в ЮНЕСКО. Українське представництво в культурних делегаціях СРСР. Дипломатія друкованого слова: творчі відрядження українських письменників. Відзначення 1000-ліття утворення Києва в ЮНЕСКО (1982). Закордонні гастролю мистецьких колективів та виконавців України. Діяльність Українського товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами. Дні культури України в області Венето (Італія) 1977 р. Дні української культури в Швеції, Австралії та Новій Зеландії, Норвегії, Аргентині, Північній Кореї (1980-ті рр.).

9. Інституційна організація культурної дипломатії незалежної України (1991–2021 рр.). (Міністерство закордонних справ, Міністерство молоді та спорту, Міністерство освіти і науки, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Міністерство культури та інформаційної політики). Виставкова діяльність українських музеїв у Європі.

10. Функції та діяльність Українського інституту та його філій. Український Культурний фонд: Програма «Культура для змін».

11. Організаційна, інформативна та культурна та видавнича діяльність Генеральної дирекції з обслуговування дипломатичних представництв (1992-2021).

12. Культурна дипломатія неурядових громадських організацій, мистецьких об'єднань, та приватних осіб. Міжнародна діяльність «Товариства Україна».

13. Заходи Наукового товариства дослідників історії дипломатії та міжнародних відносин. Місця пам'яті української дипломатії у світі.

14. Дні та фестивалі української культури в близькому та далекому зарубіжжі. «Українська весна» у Познані. Українські культурні акції у Перемишлі. Участь українських вчених в міжнародних конференціях.

15. Роль інституцій української діаспори у міжнародному визнанні та підтримці української незалежності. Наукове товариство імені Шевченка. Канадський Інститут Українських Студій. Кафедра українознавства Гарвардського університету. Український музей у Нью-Йорку.

16. Іноземні інституції культурної дипломатії в Україні: організація та діяльність. Фонд «Відродження». Польський інститут у Києві. Програма Фулбрайта в Україні. Французький Альянс та його філії. Фонд Ганса Зайделя.

Тематика семінарських занять.

1. Образ України в іншомовних виданнях XIX – початку XXI століть.
2. Специфіка та стандарти підготовки проектів та заходів культурної дипломатії України.
3. Практики культурної дипломатії України серед іноземних посольств та консульств, міжнародних представництв та іноземних студентів.
4. Тематичні публікації часопису «Дипломатія без кордонів» (Київ, 2015-2020).
- 5-8. Презентація та обговорення індивідуальних проектів.
8. Підсумкове заняття

Література для вивчення дисципліни

- *Архів Української Народної Республіки. Міністерство закордонних справ. Дипломатичні документи від Версальського до Ризького мирних договорів (1919–1921)* / Упор. Валентин Кавунник, Київ: Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, 2016.
- Бойко Олександр. *Історія України*. Київ, 1999.
- Брицький П. П., Бочан П. О. *Німці, французи і англійці про Україну та український народ у XVII – XIX століття*, Чернівці: Технодрук, 2011
- Буценко О. *Україна // Діалог: інформаційно-аналітичний вісник*. Київ, 2003. Випуск 3. С. 86—105
- Гладиш Роман. *Серед нащадків ацтеків. Майже подорожні нотатки*. Львів: Сполом, 2006.
- Грицак Ярослав. *Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст.* 2-е видання. Київ, 2000.
- Грушевський Михайло. *Ілюстрована історія України*. Київ, 1990.
- Грушевський Михайло. *Історія України–Руси*: В 11 т., 12 кн. Київ, 1991–1999.
- Грушевський Михайло. *Новий період історії України*. Київ, 1992.
- *Дипломатія без кордонів*. Київ: ГДП, 2015-2020.
- Дорошенко Дмитро. *Нарис історії України*. Львів, 1991.
- Єкельчик Сергій. *Історія України. Становлення модерної нації* / авториз. пер. з англ. А. Цимбал Київ: Laurus, 2011.
- *Зовнішня політика України в умовах глобалізації 1991–2003. Анотована історична хроніка міжнародних відносин.* / Відп.ред. С. В. Віднянський Київ, 2004.
- *Історія України* / Кер. авт. кол. Ю. Зайцев. Львів, 1996.
- *Історія України від найдавніших часів до сьогодні: Зб. документів і матеріалів*. Київ, Чернівці, 2008.
- *Історія України: нове бачення: У 2 т.* / Під ред. В.Смолія. Київ, 1995.
- Клемансо Жорж. Буськ // *Україна модерна*, Харків–Львів 2017, ч. 24: Єврейські історії українських теренів, с. 259–266
- Колесніченко-Братунь Н. Р. *Співробітництво закордонних дипломатичних установ України з діаспорою*. Київ, 2015.
- Косик Володимир. *Франція та Україна. Становлення української дипломатії (березень 1917 – лютий 1918)* / Пер. з фр. Тарас Марусик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка 2004.
- Круглашов А. *Драма інтелектуала: політичні ідеї Михайла Драгоманова*. Чернівці, 2000.
- Кудлай Олександра. *Створення та діяльність Народного Міністерства Міжнародних Справ Української Народної Республіки (червень 1917 - квітень 1918 рр.)*. Київ 2009.

- Кульчицький С. В. *Помаранчева революція* / Інститут історії України НАН України. Київ, Генеза, 2005.
- Лановик Б. Д., Лазарович М. В. *Історія України. Навчальний посібник*. Київ, 2006.
- Магочій П. Р. *Історія України* / Пер. з англ. Київ, 2007.
- Нагаєвський Ізидор. *Історія Української Держави двадцятого століття*. Рим 1989.
- *Нариси з історії дипломатії України*. Київ, 2001.
- *Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: Складний світ Агатангела Кримського*. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2000.
- Павлишин Олег. Акти Злуки (об'єднання, соборності) УНР і ЗУНР // *Західно-Українська Народна Республіка 1918–1923*. Енциклопедія. Т. 1: А–Ж. Івано-Франківськ. С. 37–40.
- Павлишин Олег. «Він був складною і незвичайною індивідуальністю...». Нарис біографії Василя Панейка // *Дипломатична і консульська служба у вимірі особистості*. К., 2016. (Бібліотека накового щорічника «Україна дипломатична», вип. № 13). С. 167–179.
- Павлишин Олег. Володимир Бандрівський. Журналіст, дипломат, учений // *Дипломатична і консульська служба у вимірі особистості*. К., 2016. (Бібліотека накового щорічника «Україна дипломатична», вип. № 13). С. 342–351.
- Павлишин Олег. Дилема ідентичності, або історія про те, як «латинники» (не) стали українцями / поляками (Галичина, середина XIX – перша половина XX ст.) // *Україна модерна. Націоналізм на сході Європи: число на пошану Романа Шпорлюка*. Харків: Майдан, 2015. Ч. 21. С. 179–218.
- Павлишин Олег. *Євген Петрушевич (1863–1940). Ілюстрований біографічний нарис* / Інститут історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка; Програма дослідження модерної історії та суспільства України імені Петра Яцика. Львів: Манускрипт–Львів, 2013.
- Павлишин Олег. «Соборницька» ідея в дискурсі еміграційної історіографії української революції // *Україна на історіографічній мапі міжвоєнної Європи / Ukraine on the Historiographic Map of Interwar Europe: Матеріали міжнародної наукової конференції (Мюнхен, Німеччина, 1–3 липня 2012 р.)*. Київ: Інститут історії України НАН України, 2014. С. 59–73.
- [Режим доступу: http://shron.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Ukraine_na_istoriohrafichnii_mapi_mizhvoiennoi_Yevropy_Materialy_mizhnarodnoi_naukovoii_konferentsii.pdf]
- http://chtyvo.org.ua/authors/Pavlyshyn_Oleh/Sobornytska_ideia_v_dyskursi_emihratsiinoi_istoriohrafii_ukrainskoi_revoliutsii/
- Павлишин Олег. Тигр у підніжжя Галицького Сіону // *Україна модерна*. Харків–Львів. 2017. ч. 24: Єврейські історії українських теренів, с. 256–259.
- Павлюк Олександр. *Боротьба України за незалежність і політика США (1917–1923)*. Київ: Видавничий дім «KM Academia», 1996.
- Пересунько Тіна. *Культурна дипломатія Симона Петлюри: «Щедрик» проти «руського мира». Місія Капели Олександра Кошиця (1919–1924)*. Київ: Видавничий дім «ArtEк», 2019.
- Пересунько Тіна. *Світовий тріумф «Щедрика» – 100 років культурної дипломатії України (збірник архівних документів)* (укр.). Київ: Видавничий дім «ArtEк», 2018.
- ПОЛІТИКА КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ДЛЯ УКРАЇНИ Збірник науково-експертних матеріалів. Київ, 2016
- *Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності* / Інститут історії України НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2008.

- Попенко Я. В. Між Антантою та Центральним блоком: розвиток української дипломатії в умовах Першої світової війни // *Глобальні військово-політичні протистояння у ХХ ст.: світовий та регіональний вимір (До 100-річчя початку Першої світової війни)*, Запоріжжя: Інтер-М 2014, с. 64–67.
- *Українська політична еміграція 1919–1945: Документи і матеріали*. Київ: Парламентське вид-во 2008.
- *Українські дипломатичні представництва в Німеччині (1918–1922): Документи і матеріали* / Упор. В. М. Даниленко, Н. В. Кравець. Київ: Смолоскип 2012.
- Цветков Гліб Миколайович. *Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917–1945 рр.*: Навч. Посібник. Київ: Либідь 1997.
- Ціпко Сергій. *Українці в Аргентині (1897-1950): Творення громади*. Київ: Дуліби, 2015.
- *Чужомовне письменство на сторінках західноукраїнської періодики (1914-1939). Бібліографічний покажик* / За заг. ред. О. Лучук, Львів 2003.
- Шевельов Юрій. *Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус*. Б. м.: Сучасність 1987. 295 с.
- Яковенко Наталя. *Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст.* Вид. 3-тє, перероблене та розширене: Київ: Критика, 2006.
- «*Cultural Diplomacy, Political Influence, and Integrated Strategy*» in *Strategic Influence: Public Diplomacy, Counterpropaganda, and Political Warfare*, ed. Michael J. Waller. Washington, DC: Institute of World Politics Press, 2009.
- Fraszbigńiew. *Galicja*. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1998.
- Pavlyshyn Oleh. The Calendar Questions in the Ukrainian Greek Catholic Church, 1900–1930 // *Journal of Ukrainian Studies*. Vol. 37 (2012). Special Issue: Religion, Nation, and Secularization in Ukraine / Gest Editors: Martin Schulze Wessel and Frank E. Sysyn. Edmonton, 2012. – P. 113–130.
- http://shron.chtyvo.org.ua/Pavlyshyn_Oleh/The_Calendar_Question_in_the_Ukrainian_Greek_Catholic_Church_19001930_anhl.pdf